

बोगस विद्यापीठांचे आश्रयदाते कोण?

सरकारी कारभारात कशी अंदाधुंदी असते हे अनेक उदाहरणांवरून वेळोवेळी समोर येतेच. परंतु आरोग्य, शिक्षण, गृह किंवा संरक्षण यासारख्या क्षेत्रात जेव्हा हा गलथानपणा पाहायला मिळतो त्यावेळी कोणत्याही संवेदनशील माणसाला धक्का बसल्याशिवाय राहत नाही. पैसा कमावण्यासाठी कशा कशा प्रकारे लोकांची फसवणूक होईल याचा कोणताही नेम नाही. बोगस नोटा, बोगस डॉक्टर्स, बनावट औषधे, तोतये पोलीस अधिकारी, बोगस पदवीप्रमाणपत्र असे अनेक प्रकार घडतात. विनापरवानगी प्राथमिक शाळा, माध्यमिक शाळा सुरू राहण्याचे प्रकारही घडून येतात. परंतु चक्र बोगस विद्यापीठ वर्षानुवर्षे कार्यरत राहतात. तरी त्यांचा केंद्र आणि पाठ्य सरकारला थांगपत्ता लागत नाही. म्हणजे गलथानपणाचा हा अतिरेकच म्हणावा लागतो. अलिकडेच लोकसभेत सरकारने दिलेल्या माहितीप्रमाणे देशात तब्बल २१ बनावट विद्यापीठ आहेत. ज्यात सर्वाधिक म्हणजे आठ विद्यापीठ दिल्लीत आहेत. याखालोखाल उत्तर प्रदेशात चार, आंध्रप्रदेश, केरळ, पश्चिम बंगाल याठिकाणी प्रत्येकी दोन विद्यापीठ तर कर्नाटक, महाराष्ट्र आणि पंजाब या राज्यात प्रत्येकी एक विद्यापीठ बोगस असल्याचे समोर आले आहे. ही विद्यापीठ बंद करण्याच्यादृष्टीने त्या त्या राज्यांना निर्देश दिला असल्याचे केंद्रीय मंत्र्यांनी सांगितले. हा प्रकार आताचाच आहे असेही नाही. अगदी २००४ ते २०१४ या काळात पाच विद्यापीठ बंद केली गेली. तर २०१४ ते २४ या काळात बारा विद्यापीठांना टाळे ठोकले गेले. या बोगस किंवा बनावट विद्यापीठांबाबत सरकारने केलेल्या कारवाईचा जरी उल्लेख होत असला तरी मुळात अशी विद्यापीठ अस्तित्वातच कशी येतात आणि अनेक वर्षे ती चालू राहतात. त्यासंदर्भात त्या त्या विभागातल्या लोकप्रतिनिधींना, शिक्षण अधिकार्यांना त्या त्या राज्यातल्या मंत्र्यांना कोणतीच माहिती मिळू नये हे आणखीनच आश्चर्यकारक ठरते. याचा सख्ख अर्थ असाही होतो की सरकारी प्रक्रिया डावलून म्हणजेच सरकारची कोणतीच आर्थिक मदत न घेता खासगी स्तरावर अशा शिक्षण संस्था आणि विद्यापीठ सुरू होतात. त्याकडे कोणाचेही गांभीर्यच नसू.

होतो आणि विद्यार्थ्यांना प्रवेश देताना त्यांच्या दुष्प्रतिष्ठा देण्या आणि फी वसूल केली जात असते. म्हणजेच कायद्याला धाव्यावर बसवून कमी वेळात पैसे कमावण्याची ही बोगस विद्यापीठांची दुकानदारी विनधास्तपणे सुरू राहते. त्यावेळी त्याला निश्चितच कोणाचा ना कोणाचा तरी आशीर्वाद असल्याशिवाय ही दुकानदारी चालू शकत नाही. विशेषतः राजकीय पाठबळ किंवा अभय असल्याशिवाय हा विद्यापीठांचा बोगस कारभार चालू राहू शकत नाही हेदेखील तितकेच खरे आहे. हजारो विद्यार्थ्यांच्या भविष्याशी खेळ करणारा हा प्रकार ठरतो. सरकारने शिक्षण क्षेत्रात विनाअनुदान तत्त्व स्वीकारल्यापासून या बोगस शिक्षण संस्थांचा सुळसुळाट झालेला आहे. त्यात पुन्हा खासगी विद्यापीठ स्थापन करायलादेखील परवानगी दिली जाते. एवढेच नव्हे तर त्यांना अनेक प्रकारची स्वायत्तताही बहाल केली जाते. स्वायत्ततेच्या नावाखाली चालणारा त्यांचा स्वैराचार शिक्षण क्षेत्रातला सर्वात मोठा अत्याचारच म्हणावा लागतो. बोगस विद्यापीठांची माहिती समोर आल्यावर त्यांच्यावर कारवाई करणे यात विशेष काही नाही. महाराष्ट्रात नागपुरमध्ये अरेबिक युनिव्हर्सिटी नावाचे बोगस विद्यापीठ सुरू होते. उपमुख्यमंत्र्यांच्या मतदारसंघात ही दुकानदारी कशी काय चालू राहिली. आणि विरोधी पक्षही कसा काय शांत होता असे अनेक प्रश्न निर्माण होतात.

दुर्लक्ष करणाऱ्यांवर काय कारवाई? आता ही विद्यापीठ कशी अस्तित्वात येतात. त्यांची कार्यपद्धती म्हणजेच मोडस ऑपॅरेंडी कशी असते. सरकारी यंत्रणांनाही गुंगारा देऊन त्यांचा कारभार कसा काय सुरू राहतो हादेखील एक संशोधनाचा विषय ठरतो. केंद्राने आता त्या त्या राज्य सरकारांना अशा बोगस विद्यापीठांविरुधात कारवाई करण्याचे निर्देश दिलेले आहेत. आता ती कारवाई झाली की नाही. झाली तर काय स्वरूपाची झाली. याचा पाठपुरावा केंद्र सरकार कशा पद्धतीने करणार आहे. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे अशी विद्यापीठ अस्तित्वात आल्याबद्दल कोणाला नेमके जबाबदार धरले जाते हेसुद्धा लोकांना समजले पाहिजे. संबन्धित विद्यापीठांवर कारवाई करून ते बंद करण्याची प्रक्रिया भलेही होत असेल. परंतु या सगळ्या बेकायदेशीर कारभाराकडे दुर्लक्ष करणाऱ्यांवर कोणतीच कारवाई होत नाही हीदेखील वस्तुस्थिती आहे. त्या त्या जिल्ह्यांच्या शिक्षणाधिकार्यांना आपल्या जिल्ह्यात कोणकोणत्या शिक्षण संस्था आहेत याची खडानुखडा माहिती पाहिजे. विनापरवानगी किंवा बोगस स्वरूपात शिक्षण संस्था सुरू नाहीत ना याचीदेखील त्यांनी माहिती घेतली पाहिजे. निदान त्या त्या जिल्ह्यात अधिकृत कोणकोणत्या संस्था आहेत याची माहिती लोकांपर्यंत पोहोचवली पाहिजे. वर्तमानपत्रातल्या जाहीरातीतून किंवा शिक्षण विभागाच्या वेबसाईटवर या अधिकृत संस्थांमध्येच प्रवेश घेण्याचा सल्ला दिला गेला पाहिजे. या बोगस विद्यापीठांचे नेमके कोणकोण आश्रयदाते आहेत, याचा शोध घेऊन त्यांच्यावरही कारवाई होणे तितकेच आवश्यक ठरते. जोपर्यंत अशा कठोर कारवाया होत नाहीत, तोपर्यंत ही दुकानदारी अशीच चालू राहील.

नेमके कोणाचे पाठबळ देशभरात तब्बल २१ बोगस विद्यापीठ कार्यरत राहतात आणि त्यांच्यावर तातडीने कोणतीही कारवाई होत नाही. शिक्षणक्षेत्रासारख्या विशेषतः विद्यापीठ स्तरावर जिथे विद्यार्थ्यांच्या भावी जीवनाची निश्चिती होत असते. तिथे चालणारा सरकारचा हलगर्जीपणा अत्यंत धक्कादायक ठरतो. अनेक वर्षे विनोदभाटपणे ही विद्यापीठ सुरू राहतात. सरकारच्याच आकडेवारीप्रमाणे २०१४ ते २४ या काळात बारा विद्यापीठ बंद केली गेली. पण त्याच काळात पुन्हा नऊ बोगस विद्यापीठ नव्याने अस्तित्वात यावी हे आणखीनच आश्चर्यकारक ठरते. म्हणजे सरकारी कायद्याचा, नियमाचा किंवा शिक्षण खात्याचा कोणताही धाक, वचक या बोगस विद्यापीठ संस्थांपाकंवर नाही हे सिद्ध होते. यातून एक गोष्ट प्रकटचने लक्षात घेते ती म्हणजे कोणते विद्यापीठ अस्तित्वात येते त्यावेळेला त्यासाठी काही एकर जाणा किंवा इमारतीसाठी कोट्यवधींचा खर्च

सुविचार विलास कोळेकर खंडाळा, रत्नागिरी. मोबा. ९४२२४२०६११
आपले विचार कितीही चांगले असले तरी ते तेव्हाच सार्थकी लागतात. जेव्हा ते आपल्या व्यवहारातून लोकांना दिसतात.
पंचांग बुधवार, १८ डिसेंबर, २०२४ शक १९४६ क्रोधीनामसंवत्सर
मार्गशीर्ष कृष्ण तृतीया नक्षत्र : पुष्य
संकेत चतुर्थी, चंद्रोदय रात्री ९.०३
मुद्रक, प्रकाशक सौ. जयश्री रमाकांत खाडिलकर-पांडे यांनी हे दैनिक नवाकाल ऑफिस आणि नवाकाल प्रेस कार्ता १) दंगट मॉडिया प्रा.लि., पत्ता: प्लॉट नं. २२, दिवा एमआयडीसी, टाटीसी इंडस्ट्रियल एरिया, विष्णू नगर, दिवा, नवी मुंबई-४००००८. २) एलिनट ऑफसेट प्रिंटर्स प्रा.लि., पत्ता: प्लॉट नं.एफ ७-१ आणि एफ ७-२/२, एमआयडीसी, शिरोली इंडस्ट्रियल एरिया, शिरोली गाव, ता.हातकणगले, जिल्हा कोल्हापूर - ४९९२२ येथे छापून घेतले व नवाकाल विन्डिज, १३ नवाकाल पथ, खाडिलकर रोड, मिर्गांव, मुंबई-४००००४ येथे प्रसिद्ध केले.
संपादक : रोहित रमाकांत पांडे • कार्यकारी संपादक: समीर करंबे (पै.आर.वी. संपादकसंघ संपादकीय नवाकाली कार्यकारी संपादक यांच्यावर आहे.)
संपर्क : संपादक विभाग: ८६५२२०९४४०, जाहिरात विभाग : ८९०८९९६४३३, ८९०८९९६४३२९, छोड्या जाहिराती: ८४२२८१७४४५. विवरण विभाग : ९५४४९३६४४१ ई-मेल: navakal.1923@gmail.com
'नवाकाल ऑफिस व नवाकाल प्रेस'चे प्रकाशन दैनिक 'नवाकाल' आर.एन.आय.क्र.१८१४/१७
स्थापना ७ मार्च १९२३/ फाल्गुन वद्य ५ शके १८४४
Printed and Published by Jaysree Ramakant Khadilkar-Pande On behalf of Navakal Office And Navakal Press. Printed at 1) Dangat Media Pvt. Ltd., Address : Plot No.22, Digha M.I.D.C., TTC Industrial Area, Vishnu Nagar, Digha, Navi Mumbai - 400 708. . 2) Elegant Offset Pvt. Ltd., Address: Plot No.F7-1 & F7-2/2, M.I.D.C., Shirol Industrial Area, Village Shirol, Tal. Hatkanagle, Dist Kolhapur-416122. Published at Navakal Building, 13 Navakal Path, Khadilkar Road, Girgaum, Mumbai - 400 404.
Editor - Rohit Ramakant Pande • Executive Editor - Sameer Karambe (*As per P.R.B. law Executive Editor will be responsible for all the content in Daily Navakal)

रोहित, विराट या ज्येष्ठांचा फलॉप शो सुरुच तळाच्या फलंदाजांनी फॉलोऑन वाचविला

गाव्वा

ऑस्ट्रेलियाने पहिल्या डावात स्मिथचे शतक, हेडचे दीड शतक आणि केरीच्या ७७ धावांच्या जोरावर पहिल्या डावात ४४५ अशी मजबूत धावसंख्या उभारली. ऑस्ट्रेलियाच्या पहिल्या डावात बुमराहने अप्रतिम गोलंदाजी करीत ७६ धावांमध्ये ६ बळी घेतले. सिराजने २ बळी घेतले पण, इतर गोलंदाजांना मात्र अपयश आले. मात्र त्याच खेळपट्टीवर भारताच्या

भारत विरुद्ध ऑस्ट्रेलिया यांच्यातील तिसऱ्या कसोटी सामन्यात ऑस्ट्रेलियाने पहिल्या डावात ४४५ धावा केल्यानंतर भारताची चौथ्या दिवसांवर ९ बाद २५२ अशी स्थिती करून टाकली. राहुल ८४ आणि जडेजा ७७ हे दोघे सोडले तर भारताची फलंदाजांना मोठी धावसंख्या उभारता आली नाही. कर्णधार रोहित मुंबई आणि माजी कर्णधार विराट कोहली यांच्याकडून मोठ्या अपेक्षा होत्या. पण तिसऱ्या कसोटी सामन्यातही त्यांचा फलॉप शो सुरुच राहिला. दरम्यान तळाच्या फलंदाजांनी फॉलोऑन वाचविला. तसेच पावसामुळे वेळ वाया गेल्याने भारताला पराभव टाळण्याची संधी मिळू शकते.

पहिल्या डावात ऑस्ट्रेलियन गोलंदाजांनी चांगली गोलंदाजी केली. स्टार्कने भारताचा सलामीचा फलंदाज जैसवालला ४ धावांवर बाद केल्यानंतर स्टार्कने शुभमन गिल यालाही १ धावेवर बाद केले. तर हेजलवुडने विराट कोहलीला ३ धावांवर तंबूचा रस्ता दाखवला. ऋषभ पंत सुद्धा ९ धावांवर कमिन्सच्या गोलंदाजीवर बाद झाला. कर्णधार रोहित शर्माचा फलॉप शो सुरुच आहे. वास्तविक माध्या फळीची पडझड झाल्यानंतर रोहितने अत्यंत जबाबदारीने खेळायला हवे होते. मात्र कमिन्सने त्याला १० धावांवर तंबूचा रस्ता दाखवला. पण सलामीवीर के. एल. राहुल याने मात्र आपली जबाबदारी चोखपणे पार पाडली. एका बाजूने धडाधड विकेट पडत असताना दुसऱ्या बाजूने राहुलने किङ्गा लढवला. पुढे त्याला जडेजाची उत्तम साथ लाभली. राहुलने ८४ तर जडेजाने ७७ धावांची उपयुक्त खेळी केल्यामुळेच भारताला अडीचशेचा टप्पा गाठता आला. त्यानंतर सिराज १ तर रुडी १६ धावांवर परतला. अधूनमधून पडणाऱ्या पावसामुळे बराच वेळ वाया गेला. चौथ्या दिवसाचा खेळ संपला तेव्हा भारताच्या ९ बाद २५९ धावा झाल्या होत्या. बुमराह १० तर आकाशदीप २७ धावांवर खेळत आहेत. स्टार्कने ३ तर कमिन्सने २ बळी घेतले.

विश्वविजेता बुद्धिबळपटू गुकेशचे चेन्नईत जोरदार स्वागत

१८ वर्षीय गुकेशने गेल्या आठवड्यात सिंगापुर येथे चीनच्या डिंग लिनेला नमवून सर्वात कमी वयाचा विश्वविजेता म्हणून मान मिळवला. त्याने यामह दीर्घकाळापासून सुरू राहिलेला रशियाच्या गॅरी कास्पारोव्ह यांचा विश्वविक्रमही मोडला. कास्पारोव्ह याने १९८५ मध्ये वयाच्या २२व्या वर्षी विश्वविजेतेपद परतकावले होते. मायदेशी परतल्यानंतर गुकेशने आपल्या पाठीराख्यांचे आभार मानले. चेन्नई विमानतळावर प्रसारमाध्यमांसह मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

आजचे राशी भविष्य बुधवार, दि. १८ डिसेंबर २०२४ ज्योतिषपंडीत अर्चना तारू

Table with 2 columns: राशी (Mेष, वृषभ, मिथुन, कर्क, सिंह, कन्या, तूळ, वृश्चिक, धनु, मकर, कुंभ, मीन) and भविष्य (Mेष: चिकित्सकपणा वाढेल. कृतीशील रहा. आर्थिक लाभ होतील. मनातले विचार बदलतील. वृषभ: इतरांच्या सल्ल्यावरून आर्थिक गुंतवणूक करू नका; फसवणूक होण्याची शक्यता. आरोग्याची काळजी घ्या. मिथुन: घरसजावटीसाठी खेदी होईल. प्रेमीजनांसाठी अनुकूल दिवस. प्रवासाचे योग आहेत. कर्क: कार्यक्षेत्रात नाविन्यपूर्ण बदल घडतील. कामनिमित्त प्रवास होतील. जोडीदाराच्या सहकार्याचा फायदा होईल. सिंह: आदरातिथ्य करण्याची संधी जागाजमिनीच्या माध्यमातून पैशाची आवक होईल; खर्चही वाढेल. कागदपत्रे नीट सांभाळा. कन्या: एकाचवेळी अनेक गोष्टी करण्याकडे कल राहील. श्रमाचे चीज होईल. आर्थिक प्राप्ती चांगली राहील. तूळ: नियमांचे पालन करायला पाहिजे. पाहण्यापिण्याचे पथ्य सांभाळा. भावांदांचे सौख्य लाभेल. घरात चैनीच्या वस्तू खरेदी कराल. वृश्चिक: संततीची विनाकारण चिंता सतावेल. मित्रमंडळींकडून लाभ. मात्र आहारी जाणे टाळा. चुका टाळा. धनु: शत्रूवर विजय मिळवाल. ऐह सुखोपभोगाचा आनंद लाभेल. अनामिक भीती दूर ठेवा. मकर: कष्टाचे चांगले फल मिळेल. शत्रू माघार घेतील. घरातील सदस्यांचा राग ओढवून घेऊ नका. कुंभ: जिद व चिकाटीने यश खेचून आणाल. जोडीदाराच्या नातलागांकडून लाभ. संततीच्या शिक्षणासंबंधी चिंता दूर होईल. मीन: अवाजवी खर्चावर नियंत्रण ठेवा. कामात व्यस्त राहाल. पायाला जपा. जोडीदाराची भूमिका सहकार्याची राहील.

कॅरम स्पर्धेत माजी विश्वविजेते पराभूत

मुंबई - महाराष्ट्र कॅरम असोसिएशन आयोजित आणि भारतीय आयुर्विमा महामंडळ पुरस्कृत दुसऱ्या महाराष्ट्र ओपन कॅरम चॅलेंजर्स टॉफी स्पर्धेच्या दुसऱ्या फेरीत महाराष्ट्राच्या युवेश कामतेकरने महाराष्ट्राच्या माजी विश्वविजेत्या प्रशांत मोहोर २२-१८, ५-२३, २०-१२ तर साजिनने योगेश्वर ३-१६, १९-१३, १५-१० विजय मिळवला.

Table with 2 columns: क्र. (Serial No.), तपसिल (Particulars) and बर्ष (Year). Contains details of the Navakal Foundation's annual meeting and financial statements for 2023-24.

मध्य रेल्वे मुंबई विभाग
खुली ई-निविदा सूचना क्र. CR-DRM(W)BB-2024-30 of 16.12.2024
अ.क्र. १. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. ४.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. २. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ३. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ४. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ५. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ६. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ७. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ८. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. ९. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.
अ.क्र. १०. कामाचे नाव: एएसईईई (इव्ह्यू) केवळान अंतर्गत दिवा येथे क्षतीग्रस्त रस्त्राच्या एकामुत्र पुनरावृत्ती, अन्वयनी मुल्य रु. १.९९ लाख, इएमडी रु. १००००, पूर्वी काळावधी - २ महिने.